

Izdajajo Slovenski frančiškani.—Published by Franciscan Fathers.

Po odloku nadškofa JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv. Rafaela cerkveno pripoznana in priporočena.

Zakaj Pregarja Brezverstvo Cerkev Kristusovo?

Piše G.

(Konec.)

Ko je prenehalo preganjanje kristjanov od strani Rimljanov, so vstali krivoverci, otroci Cerkev in so zapeljali cele narode in cele dežele, da so odpadle od katoliške vere. Krivoverci so mislili, da so zmagali, toda njih upi so šli po vodi. Cerkev Kristusova je šla iz teh bojev zmagovalna, pomlajena in olepšana. Slabi udje, trohljive veje so odpadle. Novo življenje in plodnosnejše je začelo cveteti v Cerkvi. Vstali so možje, ki so se podali v tuje dežele in tam so pridobili cele narode, ki so se oklenili nauka Jezusovega, katerega je del brezverske Evrope zavrgel. Vsak posamezni krivoverec bi lahko spoznal, da so vsi napadi na Cerkev zastoj, da kraljestva Kristusovega na zemlji nihče ne more premagati. Toda svet tega ni spoznal in napadi na Cerkev so se nadaljevali skozi stoletja. Boj sveta pa od sedaj naprej ni divjal samo zoper Cerkev, ampak tudi zoper Boga samega, kateremu je poskušal vzeti vsak vpliv na človeško družbo.

Ali ne vidimo to resnico potrjeno v današnjih dneh? Dandanašnji sovražniki bi se lahko poučili, kaj jih čaka v tem boju, poučili bi se lahko iz zgodovine preteklosti, da jih ne čaka zmaga ampak sramoten beg, ker bodo tudi oni prej ali slej premagani. Saj bi jim sedanjí čas, v katerem živimo lahko pokazal in jih prepričal, da so vsi njih napadi na sv. očeta in našo sv. Cerkev le pozivili ljubezen krščanskega ljudstva do njegove vere in pomnožili njegovo versko zavest. Toda zastoj! Z novim, skoraj brezumnim sovraštvom so se na novo začeli napadi. Zakaj? Ker vsaka zmaga katoliške Cerkve pomnoži sovraštvo njenih nasprotnikov. Sedanje brezverstvo si domišluje in je prepričano, da se mu bo posrečilo vničiti Cerkev. Domišlujejo si brezverci sedanjega časa, da bodo oni dosegli, kar niso mogla doseči stoletja, kar niso mogli doseči najhujši sovražniki Cerkve Jezusove, ki so imeli vso oblast v svojih rokah. In zato se v

tem boju poslužujejo vseh pripomočkov, ki jih imajo pri rokah, in negledajo na to, ali so pravični ali ne. Ne gledajo na to, ji li njih boj pravičen, ali ne, je li njih boj pošten, ali ne. Nam pa je vse eno! Naj napadajo naš nauk, naj napadajo našo vero, naj napadajo našo Cerkev, našega Kristusa, našega Boga, kakor jim ljubo. Zgodovina bo povedala tudi našim potomcem in naslednikom, da so v boju zoper Cerkev propadli in poginili, da so žalostno izginili iz sveta, Cerkev pa, da je ostala nedotaknjena, kot prava nevesta Kristusova, zakaj, ako bi bila delo človeka bi morala že zdavnaj propasti.

Bodimo le brez skrbi, ako vidimo, kako svet Cerkev preganja in z mirnim smrem glejmo v prihodnost. Naj nam prinese tek časa karkoli hoče, vse mora biti Cerkvi in nam, ako se bomo držali njenega nauka, le v srečo in blagoslov. In hujši če so boji, večji bo tudi blagoslov. Naj vihra ta boj saj ne more biti drugače, ker hudo in dobro ne more mirno skupaj prebivati, naj besni sovraštvo zoper vse, kar je katoliškega, naj razsaja vihar okoli skale, na kateri stoji sv. Cerkev—zastoj, ta skala ne bo omagala, zakaj postavljena je od Kristusa Boga. In ta mogočni vladar čuje nad njo, kot nad svojo dobro in zvesto nevesto, on čuje nad njo in mi smo lahko zagotovljeni, da jo peklenška vrata ne bodo premagala.

Iz življenja sv. Polikarpa nam je ohranjena sledeča dogodbica: Ko se je začelo preganjanje kristjanov v Smirni, kjer je bil svetnik škof, je zapustil s svojim spremljevalcem Krescencijem njemu tako ljubo mesto in se podal v bližnjo okolico. Nekega dne najde svetnik svojega prijatelja sedeti pod košatim drevesom pred hišo, kjer sta stanovala. Z roko si je podpiral glavo in bridko je jokal. Sv. starček stopi k njemu in ga vpraša: "Moj sin, zakaj jokaš?" Krescencij povzdigne glavo in žalostno reče: "Zakaj naj ne jokam in žalujem? Spominjam se božjega kraljestva na zemlji.

Viharji se zbirajo okolo njega in ga bodo v njegovi mladosti pokončali. Mnogo spoznavcev je že odpadlo, zatajili so svojo vero in jo tako izpostavili javnemu zasramovanju. To je, kar me boli in mi sili solze v oči." "Sv. Polikarp mu smehljaje odgovori: "Moj sin! nebeško kraljestvo je podobno drevesu, ki ga je vsadil vrtnar. Mirno in tiho je položil seme v zemljo in je odšel. Seme je rastle in vzrastlo med trnjem in plevelom, svojo glavo je polagoma, pa sigurno vzdignilo nad trnje in trnje se je samo po sebi vničilo. Senca drevesa nad njim ga je zamorila. Drevo pa je dalje rastle in viharji ter vetrovi so majali s silo njegovo košato krono in so ga močno omajali; ono je pa pognalo toliko bolj globoko korenine v zemljo; korenine so se objele v globočini zemlje skal, veje drevesa pa so se mogočno dvigale proti nebu. Tako so ga utrdili viharji. In ko je drevo še bolj visoko zrastle in so njegove veje daleč na okolo razprostirale svojo senco, je pod njim zopet zrastle trnje in osat. Ono

pa se ni zmenilo več za nje, ampak je stalo mirno in tiho, kot pravo drevo božje" — Mirno in tiho, ob enem pa v vsej svoji moči, ki jo je prejela od Boga, bo Cerkev stala neupognjeno v sredi najhujših viharjev, ki se bodo še vzdignili zoper njo. Držimo se toraj trdno in neomahljivo tega božjega drevesa!

Na kolodvoru je stala pred odhodom vlaka cela vrsta potnikov, ki so čakali, da pridejo na vrsto, ter si kupijo vožni listek. V vrsti je stal tudi nek duhovnik, za njim pa dva "napredna." "Tu stojimo, kakor pred spovednico" pošali se eden izmed teh dveh, "vsak ima svoj denar v rokah." Duhovnik se obrne k njemu ter mu pravi: "Ali ste kdaj že plačali pri spovedi?" "Seveda sem že!" odreže se šaljivec, "pa že večkrat!" — "Potem pa prosim, da tega ne povejte tako glasno, ker pri spovedi oddajajo denar samo oni, ki so koga okradli ali ogoljufali, da potem v njih imenu spovednik poravna."

Materina Pomoč.

Na misijonu v Minersville, Pa. smo sedeli po večerji misijonarji in svetni godpodje iz okolice skupaj in se pogovarjali o raznih stvarih. Pogovor je tudi nanesel na čiščenje preblazene Device Marije in na materino skrb, katero ima Marija do onega, ki jo stanovitno časti.

Mej gospodi bil je tudi prileten in častljiv duhovnik, župnik iz Potsville, Pa. Nad štirideset let je že imel duhovnega pastirstva za seboj. Ta gospod pravi:

"Res, če pomislim nazaj v svoje duhovno pastirstvo, za marsikak slučaj vem, da je bila Marijina pomoč očevidna. Kolikrat sem zgubil vse upanje, pomagati temu ali onemu ubogemu srcu k večni sreči. Pa kolikokrat sem tudi videl, da je Marija mogočna za one, ki jo časte. Posebno en slučaj mi ne gre iz glave in nanj pogosto mislim.

Kot duhovni pomočnik sem bil v Philadelphiji pri cerkvi Marije Device. Tu sem imel poleg drugih svojih dolžnosti tudi v oskrbi bližnjo bolnišnico. Vsaki dan po maši sem šel tja in obiskal vse katoliške bolnike. V neki sobi sem imel nekoč tri bolnike. Dobro se še tega spominjam. Poleg teh bolnikov katolikov ležal je tudi že precej prileten človek, nevarno bolan. Vselej sem malo govoril tudi s tem ter ga skušal tolažiti v bolečinah.

Neko jutro je bil jako slab. "Kako Vam je danes?" ga vprašam.

"Ej, slabo, slabo. Mislim da ne bom dolgo več!"

"Revež! Morda pa še ni tako slabo! Zau-pajte! Pogum! Bog vse lahko naredi!"

"Ne, ne! Čutim, da grem h koncu! Za me ni več zdravlja!"

"Katero vere ste pa?"

"Nobene! Zdi se mi, da so mi pravili, da sem bil krščen katoliško, toda vzgojen sem bil brez vere. Kot pravi Amerikanec pa spoštujem vse vere, ki skušajo ljudi srečne narediti in enako imam veliko spoštovanjem do vsakega, ki skuša po svoji veri dobro živeti! Da bi se pa tudi sam kaki veri pridružil, pa nisem nikdar čutil potrebe."

"Sedaj, pravite, da nimate več upanja, da bi ozdravili, ali nič ne mislite na to, da je večnost? Kaj bo po smrti?"

"Kar bo, pa bo! O tem si ne bom belil glave!"

"Naša sv. vera nam pravi, da je večnost, da so nebesa, pa tudi peklo. Da treba dati račun od svojega življenja, da je Bog poslal svojega Sina Jezusa Kristusa na svet, da bi bili vsi po njem rešeni in večno zveličani. Kaj pa, ako imam jaz prav z mojo vero? Potem ne bo dobro za Vas, ker vsakdo je dolžan iskati resnice toliko časa, da jo najde!"

"Naj bo že, oče, kakor hoče. Mislim, da je najbolje, da ostanem to, kar sem in da umrjem, kakor sem živel — brez vsake vere!"

"Kdo pa ve, če je res to najbolje? Kajpa če imam jaz prav? Če nas naša vera prav uči? Potem ne bo za Vas najbolje! Sedaj veste, dane boste več ozdraveli. Smrt je toraj gotova. Kajpa če bi se vendar zavarovali za slučaj, da imam jaz prav ter se lepo pripravili na smrt ter umrli kot katolik? Saj s tem ne zgubite ničesar. Če bi res ne bilo, kar Vas uči moja vera, potem boste dobili vsaj sladko tolažbo za Vaš najstrašnejši trenutek življenja — za smrt. Ako imam pa jaz prav, potem ste se pa rešili za celo večnost strašnega pogubljenja."

Mož je umolknil. Goreče sem vskliknil v svojem srcu k nebeški materi Mariji, proseč jo milosti za tega nesrečnega človeka in ter zaupno pogledal na njeno sliko na steni. Videlo se mu je na obrazu, da se bori sam s seboj, ali bi, ali ne bi. Skrivaj sem naredil čezenj znamenje sv. križa, da bi mu pomagal v tem boju, ter sem mu še malo prigovarjal, naj se le pogumno odloči. "Le ne bojte se odločiti. Vem, bojite se malo, kaj ne? Le brez strahu! Morda Vas Bog kliče v zadnjem trenutku, da se rešite in oklenete rešilne roke, ki se Vam ponuja!"

"Se bom jutri odločil!"

"Vidite, da ste slabi, zelo slabi, da, morda je danes zadnji dan življenja. Tu bi bilo vsako odlašanje nevarno! Kar pogum!"

Zopet kratek molk. Zopet hud boj v srcu ubogega človeka. Hudobni duh se je bal za svojo žrtev. Velik nemir sem bral na obrazu. Naenkrat se pa obrazove poteze zjasne in mirno mi pravi: "Saj imate prav, oče! Bolje je preskrbeti se."

In takoj sem mu začel govoriti o najvažnejših resnicah in mu podajati najvažnejše najpriprostejše dokaze za nje. Z vidnim zanimanjem me je poslušal in pri vsakemu dokazu se mu je videlo, da skuša misliti in sam sebi dokazovati, in se prepričati, če res drži ta ali dokaz. Videlo se mu je, da milost božja krepko in nenavadno deluje.

"Kako je to, da vsega tega preje nisem videl, saj je vendar vse tako jasno! Seveda bil sem preveč lahkomišeln in preveč posveten" je večkrat dejal.

Ko prideva do "očenaša" in "češćene Marije," hočem mu ga najprej moliti, da bi ga čul v celoti. Toda komaj zmolim prve prošnje, mi seže v besedo in vsklikne: "O, to molitev pa znam!" In res zmolil je cel "očenaš" lepo, pravilno in enako "češćena Marija."

"Kje ste se pa naučili ti molitvici?"

"O, to dvoje molitev sem zmolil vsaki večer skozi celo svoje življenje. Star sem že, pa se ne spominjam, da bi jih morda čez desetkrat opustil zmoliti predno sem zaspal."

"Toda, kje ste se ji pa naučili? To so vendar molitve, katere molimo mi katoliki?"

"Te molitve me je naučila moja ranjca mati. Spominjam se, da sem jih molil kot otrok vsaki večer z njo skupaj, kakor daleč se morem spominjati. Ko sem bil nekako osem let star, zbolela je mati in legla. Nekoč sem se igral s tovariši pred hišo, ko me pokliče mati k sebi k postelji. Prijela me je za roke in me poljubila in — spominjam še se dobro, da je pri tem glasno zajokala. Zakaj se je jokala, takrat nisem razumel. Potem si je obrisala solze in govorila mi je več reči, o katerih sem pa popolnoma pozabil, kaj je bilo. Nazadnje me je pa prosila, da naj ji obljubim, da bom ti dve molitvici vsaki večer skozi celo svoje življenje zmolil do svoje smrti. Obljubil sem

ji in odhitel nazaj k svoji igri. Kmalu potem mi je mati umrla. Očeta sem zgubil, ko niti ne pomnim ne. Tako sem prišel v neko državno sirotišnico, kjer sem bil vzgojen. Potikal sem se v svojem življenju skoro po vsem svetu. Živel sem slabo, zelo slabo, to vidim sedaj. Pa pri vseh svojih hudobijah nikdar nisem opustil teh molitvic. Bil sem na morju, bil sem v velikih mestih, pa morda več kot desetkrat ne vem, če bi jih bil opustil. Res jih nisem molil zato, da bi molil, ker vere nisem imel nebene, le spomin na ljubo mater in na njej ob njeni smrtni postelji dano obljubo, me je nagibal k temu, da sem to storil." —

Ta zgodba je obnovila v njegovi duši nove spomine. Videlo se mu je, da je pod mogočnim varstvom nebeške Kraljice. Milost božja je vedno bolj delovala v njem in ob sklepu pouka sem imel pred seboj zašlo ovčico, ki se je pa vrnila zadnji trenutek nazaj k dobremu pastirju Jezusu, in sicer skesana in udana, da sem bil sam ginjen. Ker tu ni bilo dvoma, da je bil pravilno krščen, opravil je samo dobro skesano sposed in sprejel sv. obhajilo.

"Da, da prav imate, oče," mi je dejal, "tudi jaz tako mislim, da se imam samo nebeški materi Mariji zahvaliti za to milost. Ko bi morda ne bil zmolil te molitvice vsaki večer, morda bi ne bil našel te milosti, Bog ve, kaj bi bilo z menoj!"

Na obrazu sem mu videl nebeški mir in udano je čakal svojega konca, ki ni bil več daleč. Ko sem drugi dan prišel v bolnišnico, ležal je že v zadnjem smrtnem boju. Zdihi se svojo dušo v mojem naročju.

Ko sem po smrti občudoval mrtvo telo, in videl na obrazu mrljica poteze, ki so kazale mir in srečo v zadnjih trenutkih življenja, pogledal sem zopet na sliko nebeške Matere in se ji srčno zahavalil, da je to zgubljeno ovčico pripeljala tako srečno nazaj.

"Od tedaj, pravi dalje gospod, sem dobil tudi sam posebno zaupanje do stanovitega češćenja Marije. Kjer sem bil in pri vsaki priliki, sem priporočal zlasti materam posnemanje tega zgleda."

Letošnji Evharistiški Shod.

Velika uganjka.

Dvajseto stoletje! — Kako smo ponosni nanj mi, ki imamo srečo, da živimo v njem. Pogledj okrog sebe! Koliko rečij je znašel človeški razum. Globoko je prodril v skrivnosti stvarjenja, v bistvo stvari. Velikanske sile in skrivne moči, skrite tisočletja v zemlji, podvrgel si je v tem stoletju pod svojo oblast, v svojo korist! Obvladal je ozračje in se dvignil v zrak po letalnih strojih. Daljave ni več, ker električna iskra mu prenaša glas od enega konca sveta do drugega, mu prenaša sile in močij, mu goni tovarne i t. d. Prodril je v zdraviljstvo globoko v bistvo človeškega telesa in njegovih udov in sestavin. In sedaj stoji visoko in ponosen na vse to.

Pri tem, je pa postal prevzetan! Te iznajdbe so ga naredile ošabnega. Pokazal je svojo slabost in pokvarjenost. Pri tem je pozabil na svojega Stvarnika. Zavrgel je vse, kar bi bilo nad njim. Sebe samega je postvil na oltar,

ter hoče, da ga časti ves svet. "Prosytiljenost!" "Naprednost" ali ni to nekaka boginja, kateri se klanja svet!

Kaj čuda potem, da je zavrgel vse, česar sam ne razume, kar je višje nad njim. Kako pomiljevalno se ti nasmehne moderni svet, če omeniš vero, verske dogme, t. j. verske resnice, če mu imenuješ zakramenta, Boga i t. d. Takoj bo odgovor: "To je zastarela šara. Dvajseto stoletje je premagalo to temo!"

Toda, kar je najčudovitejšega pri vsem tem, je pa to, da vkljub temu napuhu človeškega razuma, vendar v nobenem stoletju v nobenem času krščanstva sv. vera v Evharistijo ni bila tako živa, tako močna, ni slavila tolikih triumfov in slavelj, kakor ravno dandanes! Nobena verska resnica ne zahteva tako brezpogojne udanosti človeškega razuma, kakor ravno verska resnica o pričujočnosti Jezusovi v presv. zakramentu. Pri vsaki verski resnici

more najti človeški razum kako oporo, na katero se more opreti, da mu je lažje jo verjeti. Tu treba brezpogojne kapitalacije razuma. Tu vse vara človeški razum. Tu ničesar, niti sence ne razume. Tu je vse skrivnostno, vse nadnaravno, vse nezapopadljivo. Tu se treba samo ponižno pokloniti in reči: "Ničesar ne razumem, vendar trdno verujem!" Barva je kruhova, tako tudi okus, vonj, vse, vse in vendar ni kruh, ampak Telo Boga živega. In vendar, pravim, nobeno stoletje do sedaj ni rodilo toliko apostolov češčenja in ljubezni do Jezusa, jetnika ljubezni, kakor ravno dvajseto stoletje, stoletje zmagovalja človeškega razuma. Nobeno stoletje ni rodilo tako žive in trdne vere v to versko resnico, kakor ravno dvajseto stoletje.

Lansko leto je bil svetovni, evharistiški kongres v Montrealu v Canadi. Amerika je vendar najnaprednejša država, najboljprosvitljena, najbolj moderna, tu ima dvasetostoletje rekel bi svoj prestol. In vendar, ali se še spominjate slavlja, ki se je razvilo po ulicah kraljevega hriba (Mont-real) ob reki sv. Lovrenca? Protestant — toraj po svoji veri nasprotnik Evharistije, — dal je prvih \$25,000 za dostojno slavlje tega kongresa. Izvoljen je bil za župana tega mesta anglikanec. Toda pod podobo skritega Boga in Kralju na ljubo se je odpoval županski časti, češ, kako naj bo drugoreverec župan v mestu kjer bo slavil svoje trumfe Jezus v Presv. Rešnjem Telesu. Stotisoče mož, učenih veljakov, politikov, bogatašev, skupaj s priprostim delavci iz vse Amerike iz

vseh držav poklonili so se Jezusu skritega "Kralju." Vsa Amerika je padla na kolena pred njega in ga molila kot svojega najvišjega gospoda. Pa razumi, če moreš, kako je to mogoče! In vendar je tako!

Letos je bila pa Španska na vrsti. Španska je sicer katoliška država. Toda po nerazumljivem načinu je prišlo prostozidarstvo, moč najtemnejše teme, najhujše sovražnice te skrivnosti sv. cerkve, do gospodarstva. Po celem svetu je že razglasilo svojo zmago nad "temo" in nazadnjaštvom cerkvenih resnic. Človek bi mislil, ko bere ta poročila, da je sv. cerkev na Španskem malodane že v katakombah. Bombe so metali na procesije in v cerkve. In glej! Skriti Kralj, pod revno podobo kruha, napove svoj svetovni shod ravno v središču tega prostozidarstva, gre sredi sovražnega tabora samega, in-kje ste prostozidarji? Kje je Vaša moč? Kje so tisti milijoni "prosvitljenih," katere ste razbojnavali v svet? Zakaj niste naredili proti demstracije? Če ste res zmagali, če je res vse ljudstvo odpadlo od vere, če je Španska res že v "luči" prosvete dvajsetega stoletja — zakaj jih ne zberete skupaj?

Da, nekaj velikanskega je bil zopet letos svetovni Evharistiški kongres v Madridu na Španskem. Naš list bi ne spolnil svoje dolžnosti, ko bi ne prinesel malo natančnejega poročila o njem. Vemo, da so vsi bralci "Ave Maria" ljubitelji evharističnega Jezusa, zato se bojo veselili, ko bojo brali o velikanskem slavlju, katerega je slavil sicer Jetnik, vendar pa Gospod Bog nebes in zemlji.

Družba sv.

Rafaela.

Naš Dan.

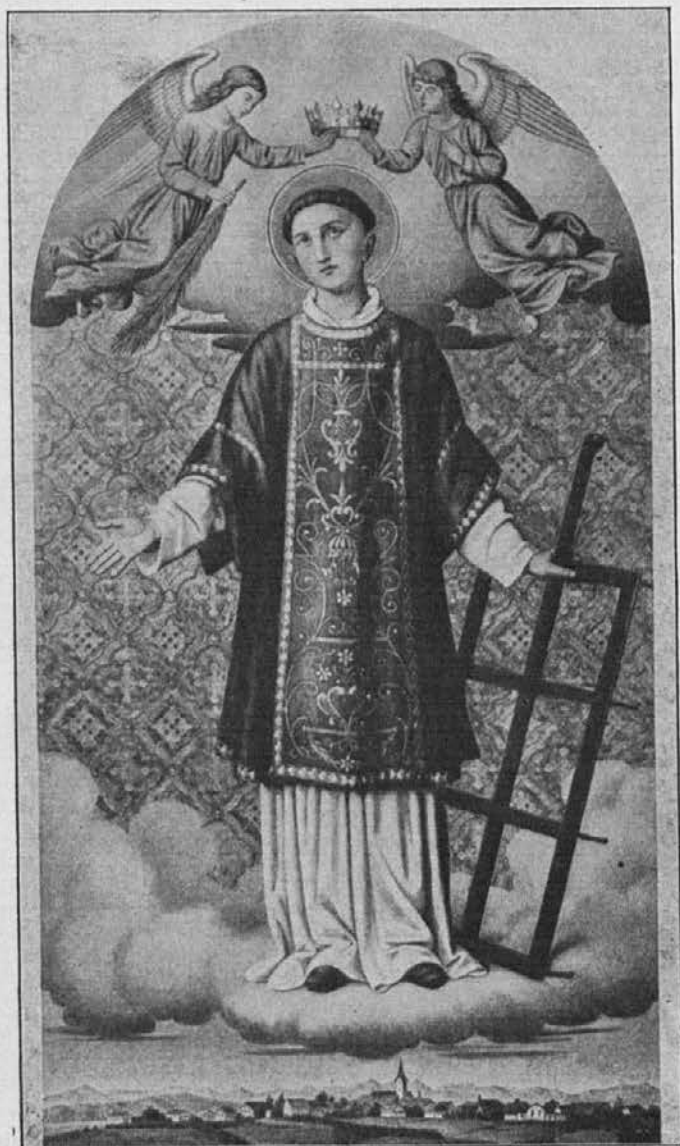
Tri leta že obstoji družba sv. Rafaela in vrši tiho in počasi svojo velevažno nalogo med nami ameriškimi Slovenci. Tri leta niso ravno dolga doba, vendar za družbo, katera je naltela na hudo nasprotstvo, so vendar bila ta tri leta velepomniljiva. Kot cerkvena družba do sedaj Družba sv. Rafaela ni priredila nobene veselice, nobene izvan cerkvene slovesnosti. Imela je vsako leto svojo malo cerkveno slovesnost za praznik svojega patrona sv. Rafaela. Odborniki in nekaj družbenikov je šlo k skupnemu sv. obhajilu. To je bilo vse, kar se je priredilo. Za letošje je pa družben odbor sklenil, da se stopi v javnost tudi s svetnimi prireditvami. Sklenilo se je, da bo letos za praznik sv. Rafaela veselica z igro in petjem in govori. Objednem je pa priredila 4. julija

skupen izlet vseh družbenikov in prijateljev družbe v prijazni Rockland Lake.

Pri najlepšem vremu in hudi vročini odšli so izletniki iz New Yorka ob pol 8. uri z vlakom. V Rockland Lake je bila najprej sv. maša, katero je bral glavni tajnik, Rev. Kazimir Zakrajšek. Med mašo je popeval krasno slovenske pesmi pevski zbor "Domovine." Domačini se niso mogli načuditi v resnici krasnemu in dovršenemu proizvajanju slovenskih pesmi.

Po maši je imel g. tajnik nagovor o pomenu družbe sv. Rafaela, kateri govor prinašamo na drugem mestu.

Po maši šla je cela družba v kamnolome poleg Rockland Lake, kjer so si udeleženci ogledali velikanske naprave, s katerim se lomi

in melje kamenje za New Yorške stavbe. Kamnolomi so tik reke Hudson.

Skupni obed je bil v slovaški "Slovenski sokolovni," kjer se je spregovorila marsikaka krasna beseda.

Najprej je napil glavni tajnik in kot domači župnik pozdravil došle goste prav prisrčno v imenu svoje župnije. Pozdravil je ves odbor družbe kot odbor mož v pravem pomenu besede, ker je skozi tri leta vključil tolikim težavam vstrajal pri začetem delu in se ni bal ne truda, ne stroškov, ne hudih poskušanj. "Danes, po treh letih" je rekel, "kako veliko je število Vaših somišljenikov in prijateljev! Nasprotniki se umikajo iz narodnega pozorišča drug za drugim, družba pa gre naprej in vedno lepše prospeva." Prisrčno pozdravlja pevsko društvo Domovina in se zahvali za prekrasno petje v cerkvi.

Za njim se oglasi k besedi g. predsednik Podgornik. Majhen mož je po postavi g. predsednik, toda velik po srcu in duhu. V navdušenih besedah je napival družbenikom ter se zahvalil vsem navzočim za tako obilno udeležbo. Napije družbi sv. Rafaela, da bi krepko napredovala vedno dalje naprej in naprej do končne zmage t. j. da prej ko prej doseže lastni izseljeniški dom v New Yorku. Burni "živio" je zaoril po njegovih besedah.

Urednik Podgorsšek je napil družbi in ji želel obilo sreče in obilo uspehov. Družba kot narodna zasluži vse naše pomoči.

Nalednji govornik je bil g. Bugar, predsednik društva sv. Jožefa iz Brooklyna. Burno pozdravljen je rekel, da je bil od začetka družbe navdušen za njo in ji pomagal kolikor je le mogel. Toda razmere so bile neugodne. Delovanje je bilo ovirano na različne načine, da se ni moglo tako uspešno delovati, kakor se je želelo. Zlasti omenja, da je sedaj to delovanje jako otežkočeno, ker imamo na izseljeniškem otoku komisarja, ki pretirava v izpolnjevanju izseljeniških postav. Vendar upa, da ni več dolgo čas, ko bo tudi ta komisar "šel" in se bodo razmere ugodno v rešile in se bo omogočilo krepko in uspešno delovanje družbi. Da je družba v resnici potrebna, to je jasno in zlasti on ve o tem, ker je že veliko let po svoji službi v ozki zvezi s slovenskim izseljeništvom. Napije zlasti edinosti med nami ameriški Slovenci pri tem tako narodnem delu, od katerega bi imel ves slovenski narod v Ameriki gmotno korist in ki toliko lahko doseže v gmotni napredek našega naroda v novi domovini.

Mej tem pride v dvorano cerkveni odbornik in predsednik društva Sv. Antona v Rockland Lake in odlični župljan župnije sv. Mihaela, g. A. Rechak, rodom Slovák. V navdušenih besedah pozdravlja brate Slovence in se jim v imenu cerkvenega odbora in v imenu vseh društev zahvaljuje, da so prišli sem v lepi Rockland Lake. Obžaluje, da se je to zgodilo na dan, ko so šla vsa domača društva v Haverstraw k blagoslovljenju zastave ondotnega društva katol. Jednote. Drugikrat pa si bojo vsa društva štela v čast, da bojo priredila Slovecem sprejem, kakoršnega more prirediti samo bratska ljubezen. "Mi smo ubogi teptani Slovaki. Nimamo doma nobenih pravic, tepeni smo. Sužnji smo oholega Mažara. Vendar vrjemite, tudi mi imamo v srcih ljubezen do naroda. Vaš narod je tepen enako in zato nas družijo eno — preziranje in trpljenje doma. Vi ste na jugu, mi smo na severu, vendar bodimo vsi složni in edini." Napije bratski slovanski

vzajemnosti. Burne ovacije so sledile tem besedam. Pevci so zapeji "Hej Slovani," kar so vsi navzoči peli stoje.

Kot zadnji govornik je nastopil g. Tassotti. V samo njemu lastnih in izbranih besedah je izražal veselje nad tem krasnim vspehom, katerega je družba danes dosegla s tem izletom. Da družba sv. Rafaela še obstoji in še vrši svojo nalogo, vso to misli, da je zasluga samo njenega ustanovitelja in glavnega tajnika Rev. Kazimira Zakrajšeka. Zato mu napije in kliče: "Živio."

S tem je bil uradni del izleta končan. Obisk v okolico se ni mogel izvršiti, ker se je začelo temniti in čul se je daljni grom. Mesto tega so se pa vsi navzoči zbrali v šolski dvorani k mali a prisrčni zabavi. Ga. Mimi Remsova je proizvajala krasne komade na glasovir. Pevsko društvo "Domovina" je zapelo na odru nekaj slovenskih pesem in želo z vsakim komadom burno pohvalo.

V tem pa pride v dvorano naš ljubljani sosed Rev. A. Blaznik iz Haverstraw. Navzoči so ga sprejeli z burnimi "živio" kliči in ploskanjem. Tu se je videlo, kako imajo New Yorški Slovenci radi tega blagega gospoda. Pozdravljanja ni bilo konca, dokler ni g. predsednik Podgornik stopil na oder in v imenu družbe sv. Rafaela prav prisrčno pozdravil došlega gospoda Blaznika. "Bodite naš, ker smo mi Vaši," mu je zaklical, kar je zopet izzvalo burno ovacijo.

Za njim stopi na oder č. g. Blaznik in se zahvali navzočim za tako prisrčni sprejem, ki ga je ganil. Sicer je danes težko prišel sem, ker ima doma slovesnosti blagoslovljenja zastave. Vendar se ni mogel premagati, da ni prišel sem, da tu zopet vidi stare "fletne" slovenske obraze. Tudi on je navdušen za delovanje družbe sv. Rafaela, kateri želi še obilno uspehov za korist slovenskega naroda, "bodimo enega srca in enega duha." Dasi se žrtvuje za slovaški narod, vendar je s celim srcem Slovenec in hoče pomagati in delovati za slovenski narod, kjer bo le mogel.

Glavni tajnik se nato zahvali g. Blazniku, da je počastil naš izlet s svojo udeležbo. S tem je pokazal, kako plemenitega srca in duha je. Naj bo uverjen, da ga Slovenci v New Yorku v resnici ljubijo in spoštujejo v njem vzor slovenskega duhovnika.

Predno se je družba razšla iz dvorane, stopi na oder še enkrat odbornik g. Tassotti. Ker je on znan organizator in dolgoletni vodja raznih društev, ve, da je pri vsakem društvu, zlasti še pri dobrodelnem, prva in zadnja reč — denar. Zato v jako šaljivem govoru predlaga, da naj bi se priredila mala zbirka mej navzočimi v korist družbene blaginje. Vsi navzoči so temu burno pritrdili. Nabrala se je lepa svota in izročila g. blagajniku.

Nato se je zbrala vsa družba na vrtu pred župniščem na travi. Pevci so zapeli še nekaj pesmi, ki so privabile vse polno poslušalcev iz sela, ki se niso mogli načuditi krasoti in miloti slovenskih narodnih pesnj.

Tako je le prehitro potekel čas in treba je bilo oditi na vlak. Na velikih vozovih so se udeleženci odpeljali na postajo.

Tako se je končal lepi dan za družbo sv. Rafaela napričakovano dobro. Upajmo, da bo družba enako krasno vspela tudi z vsemi svoji prireditvami ter tako vedno dalj in dalj prodirala mej narod in si pridobivala vglad in ljubezen vseh Slovencev ne samo v New Yorku, ampak tudi po vsej Ameriki.

Izseljeniške Novice.

Posebna komisija, ki je bila izvoljena, da preišče izseljeniške razmere po vseh izseljeniških postajah, zlasti na Ellis Islandu, je pretekli mesec zaslišavala priče za "za" in "proti." Celo vrsto protestov je bilo in celo vrsto prič se je zaslišalo. Imel je besedo tudi naseljeniški komisar Williams. Nad 4 ure je govoril in dokazoval, da so vse pritožbe "neutemeljene," da on "bratovsko" lepo ravna z naseljenici, da skrbi za nje po "očetovsko" i t. d. Listi so se norčevali iz vsega njegovega govora, ki ni bil drugega kakor velik ameriški "bluff." Williams je pač advokat in tega tudi tu ne more zatajiti. Po njegovih izjavah bi bil on "mučenec" izvrševanja postav in ljubezni do domovine. Kakor pravijo listi, se je baje izrazil, da je Amerika dobra stvar, zato si jo hočemo ohraniti za se. Da ravna po tem, se jasno vidi. Trgovski tajnik Nagel, baje Jud, je sicer dal nekaterim časnikom izjave, da je nasprotnik pretiravanja na Ellis Islandu, da je velik prijatelj naseljenišva, da bo odstranil vse nedostake, vendar se je pa videlo med vrsticami, da nima resne volje, da je komisar delal kolikor toliko le po njegovem navodilu in smislu. Zato ga listi trpko graja. Nekateri pravijo, da so nasprotni sedanjemu naseljeniš-

tvu, ker se ti naseljenici zvečine katoličanje, mej tem ko se bili preje drugoverci. Če je to res, potem zaslužijo samo pomilovalen nasmeh vseh pametnih mož. Boje se "bavbava," ki ga ni.

Pri vsej stvari je pa dobra stran to, da se bo naseljenišvo v resnici zdato zmanjšalo, da bojo tisoči ostali doma, ki bi se bili drugače sem izselili. Tu imamo pa tako revne čase, da je le težko življenje. Stostisoči so brez dela. Drugo leto so zopet volitve, pravijo nekateri, da bo zopet velikansko brezdelje, če ne naravnost kriza, kakor pred petimi leti. Toraj je samo želeli, naj bi nihče ne prišel sem, ker še mi nimamo dela. Po večini državah delajo samo toliko, da zaslužijo svoj živež. V nekaterih premogovnih krajih delajo po dva ali tri dni na teden; drugod delajo vsaki dan, pa jim kompanije ne puste veliko narediti. Zato naj bi vsakdo desetkrat raje premislil, predno se izseli v Ameriko. Listi v domovini to le premalo povdarjajo in se ne zmenijo veliko ali pa prav nič zato, da bi ljudi odvrčali od izseljevanja. Naj bi odseki Rafaelove družbe povsodi storili svojo dolžnost in širili misel: **ostanimo doma!**

O Pomenu In Namenu Družbe Sv. Rafaela.

(Cerkveni govor, katerega je imel družbeni tajnik ob priliki prvega družbenega izleta v Rockland Lake.)

Predno nadaljujem, zdi se mi primerno, da Vam preberem sv. evangelij, ki se zlasti lepo manaša na družbo sv. Rafaela in nam jo lepo razloži:

Evangelij sv. Lukeža 10, 23 — 37 vrste. Tisti čas je Jezus rekel svojim učencem: Srečne oči, katere vidijo, kar vi vidite. Ker povem Vam, da veliko kraljev in prorokov je hotelo videti, kar vi vidite in slišati, kar Vi slišate in niso slišali. In glej! Vstal je neki učenik postave, kateri ga skuša in reče: Učenik, kaj naj storim, da zadobim večno življenje? On pa mu je rekel: Kaj je pisano v postavi? Kako bereš? On je odgovoril in rekel: Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje moči in iz vse svoje misli in svojega bližnjega, kaor sam sebe. In mu je rekel: Prav si odgovoril; to stori in boš živel. On pa je hotel sam sebe pravičnega delati, in je rekel Jezusu: Kdo pa je moj bližnji? Jezus pa je odgovoril in rekel: Neki človek je šel iz Jeruzalema v Jeriho in je padel med razbojnike, kateri so ga oropali in z ranami obdali ter so šli in ga pustili na pol mrtvega. Primerilo se je pa, da je neki duhoven šel po tistem potu in ga je videl in je mimo šel. Ravno tako je tudi levit, ko je prišel na mesto in ga je videl, mimo šel.

Neki popoten Samarijan pa je prišel do njega in ko ga je videl, se mu je v srce smilil. In je pristopil in mu obvezal rane, in je vlij vanje olja in vina in ga posadil na svoje živinče ter ga pelal v gostilnico in ga oskrbel. In drugi dan je vzel dva denarja in jih je dal gostilniku in je rekel: Skrbi zanj, in

kolikor boš več izdal, povrnil ti bom nazaj grede. Kateri teh dveh se ti zdi, da je bil bližnji tistemu, ki je padel med razbojnike? On pa je rekel: Tisti, ki mu je usmiljenje storil. In Jezus mu reče: Pojdi in tudi ti tako stori.

Dragi Družbeniki!

Streli odmevajo danes po vseh naših ulicah, po vseh naših potih in vaseh. Vsa trgovina stoji, vse pisarne so zaprte. Vse praznuje 4. julij, spomin rojstva velike svetovne države "Združenih držav Ameriških." In kako bi ne! Današnji dan je pretrgal vse vezi suženjstva in odvisnosti in dal tej krasni deželi tako velikansko prihodnost. Na današnji dan se je položila podlaga za milijon srečnih življenj, ki so se razvila pod svobodo in prostostjo svobodne in proste države. Zato se ni čuditi, da se danes raduje vsak državljan, vse skoro nezmerno prebivalstvo naše države.

Četrty julij je dan radosti tudi za nas, ameriške Slovence. Domovina, naša ljuba uboga mati, zapuščena in prezirana "Mati Slave," ni imel več kruha dovolj za svoje drage otroke; zapuščena od vseh, prezirana od vseh, tlačena od vseh, je silno obubožala. S skrbjo je že gledala v prihodnost, kako bo prerediti vse svoje številne otroke. Toda četrty julij je dal Ameriki značaj Amerike, odprl je vrata gostoljubja in povabil Evropske narode, da pridejo sem si iskat kruha, ako ga ne najdejo dovolj doma. In tudi nad stotisoč Slovencev je tako prihetelo sem in tu našlo varnega zavetja in nove domovine. Vse, kar se nam je doma odrekalo, smo dobili tu, imamo lahko mirno in nemoteno svoje slovenske šole, slovenske cerkve, svoje slovstvo. Naš narod se lahko razvija, kakor vsaki drugi, da, tako kakor bi se celo

doma ne smel na lastnih tleh. Četrty julij je tudi našemu narodu dovolil v tej državi bratstvo, enakost in prostost.

Četrty julij je pa zlasti dan radosti za nas ameriške katolike. Vse, kar sv. cerkev potrebuje, je edino in vse: Svoboda! "Pustite nas pri miru! Ne zmenite se za nas!" In na tej krasni podlagi, kako se je krasno razvila sv. cerkev v Združenih državah. Po vsej Evropi skoro jo preganjajo in kujejo v spone in vezi, jo duše in more, ker se boje njenih nauk in njene resnice, katero čuva in kateri se upirajo. V Ameriki cvete nemoteno, cvete bujno, cvete krasno. Nemoteno se zbirajo narodi po svojih cerkvah! Nemoteno se nam oznanja sv. evangelij v jezikih, v katerih smo rojeni! Nemoteno vršimo lahko svoje verske vaje, nemoteno spolnujemo svoje verske dolžnosti, nemoteno ustanavljamo svoje verske farne šole, nemoteno izdajamo svoje liste, nemoteno se lahko razvija naše versko društveno življenje, nemoteno si zidamo cerkve, kjer hočemo, kadar hočemo, kolikor hočemo, kakršne hočemo. Nemoteno se ustanavljajo hiše ljubezni do bližnjega, kjer najdejo milijoni svoje zavetje v boleznih, svoje zavetje v potrebi, kjer se milijone otrok vzgaja in podučuje. Vse to nam je zagotovilo ta veliki dan — 4. julij.

Vsak državljan, naj si je katerega koli jezika, naj si je katere koli vere, vsak ima dovolj uzroka, da se danes raduje.

Kakor omenjeno, je četrty julij odprl gostoljubno vrata evropskim narodom, da naj pridejo sem in si tu najdejo nove domovine in novega kruha. Iz tega je pa nastalo izseljeništvó in naseljeništvó.

Trume za trumami se še vsipajo dan na dan sem v Ameriko. Toda razmere so se spremenile. Uhod je otežkočen. Tu se ne najde tako lahko dela in življenja, kakor je bilo to nekdaj. Tako je pa izseljenec postal pomoči in varstva potreben. Kakor povsodi, tako je tudi tukaj takoj bila sv. cerkev, ki je začela misliti na odpomoč tem siromakom. Tako so pa nastale Rafaelove družbe, tako je nastala tudi naša družba sv. Rafaela za slovenske izseljence v Ameriki. Pred tremi leti je bila ustanovljena in je počasi in mirno vršila svojo nalogo, kolikor je bilo pač mogoče pri obstoječih razmerah. Družba ni stopila v javnost z nobeno prireditvijo. Skupna sv. obhajila in cerkvene pobožnosti, to je bilo vse, kar smo do sedaj prirejali. Razmere, v katerih smo delovali, so zahtevale to. Danes je pa prvič družba sv. Rafaela nastopila z javno prireditvijo, z izletom v ta krasni Rockland Lake. Ob tej priliki, pa se mi zdi, da naj kratko omenim nekatere stvari, ki so mi pri srcu in bi jih povedal tako, kakor mislim!

Družba sv. Rafaela je dobrodušna družba in sicer bolj dobrodušna, kakor ne vem katera druga. Ni nikak business, je narodna bolj kakor kaka druga izmed obstoječih naših organizacij, je popolnoma verska družba.

1) Ko je bila družba ustanovljena nasprotovalo se nam je, češ, družba ni drugega kakor "business" pod plaščem "krščanskega usmiljenja." Toda to je velika krivica za družbo.

Sicer se rado od nasprotne strani vsem takim in enakim podjetjem in družbam očita, da so le za "business." N. pr. Vsi veste, kaj je redovnica, usmiljena sestra. Mlado dekle, ki ima pred seboj krasno prihodnost, kateri se svet smehlja in ji ponuja vse, kar se imenuje na svetu dobrega, se odloči, da gre v samostan. Ve, da nikdar več ne bo smela domov, ve, da

se bo morala odpovedati vsemu svetnemu veselju in za vselej, da bo morala pustiti vse premoženje in živeti popolnoma odvisna od svojih predstojnic, da bo celo svoje življenje delala le to, kar bojo drugi hoteli in nikdar, kar bi sama hotela. S črnim plaščem ogrnjena bo hodila po svetu celo svoje življenje do smrti. Vse to ve to mlado dekle in vendar se odloči za samostan. Pusti stariše, pusti vse na svetu in se zapre v samostan. Tu se žrtvuje le za blagor bližnjega. Trdo dela, pa ne prejme najmanjše plače za to — k večjemu preziranje! Vse, kar si morda cela družina pridobi, porabi se zopet za korist človeštva. In vendar, ali niste še čuli, da se očita kat. redovnicam, tem poztvovanim dušam, da delajo "business?" To čujemo dan na dan. Pa če se resno pomisli, ali je kako očitanje bolj krivično, kakor je to? In vendar se to vrši in svet vrjame.

Naša družba, kaj ima namen? Zbirati denar, da more rojaku v stiski pomagati, popotnemu rojaku, ki nima tu nikogar svojega, nobenega prijatelja, dati strehe, prenočišča, lačnemu izseljencu dati jesti, brez dela, mu pomagati najti primernege dela. In kdo ima korist od tega? Ako bi bil "business," bi moral imeti kdo kaj od tega? Ali je predsednik plačan za svoj trud? Ali je tajnik plačan? Ali je kdo izmed odbornikov plačan? Ne, vsi delajo brezplačno! Da, še več! Kolikokrat se je že zgodilo, da je kdo prosil pomoči. Ker ni bilo denarja, smo odborniki segli v žepe in dali vsak nekaj! Kolikrat gremo na razne kraje pomagat temu ali onemu, vse brezplačno! Ali je to "business?" Da, edino en business imamo, to je, skušamo se obogatiti z **dobrimi deli** usmiljenja, da nam bo Bog usmiljen, ker pravi, bodite usmiljeni in boste usmiljenje dosegli!

Zato rečem tu, iz tega svetega kraja, v pričo živega Boga, ki živi tu v Presv. Zakramentu, družba sv. Rafaela ni "business," nima namena biti "business," in nobeno očitanje ni tako velika krivica za odbor in družbo, kakor ravno to. (Dalje.)

Društvo Sv. Jožefa v Brooklynu K. S. K. J. je praznovalo 16. julija svojo desetletnico obstanka. Društvo je to slovesnost tudi cerkveno praznovalo in se udeležilo skupno z vsemi slovenskimi društvi sv. maše v cerkvi sv. Nikolaja na drugi ulici. Največ zaslug za društvo si je stekel njega dolgoletni predsednik g. A. Burgar skupaj z nekaterimi najodličnejšimi rojaki naše naselbine. Društvu želimo še mnoga krepkega vspela in mirnega delovanja v korist naselbine!

Družba mladih lahkomišljencev je šla skozi neko vas. Pri nekem znamenju so se ustavili in brili svoje burke. Mimo pride kmetič. Gospodeki so se hoteli pošaliti z njim, zato mu pravi eden iz družbe: "Kaj pomeni to znamenje tukaj?" "Ker se je na tem mestu zgodil pred leti velik čudež," odgovori priprosto kmetič. "Vsa družba se glasno zakrohota. Kmet pa nadaljuje: "Če pokleknete še vi tukaj in molite, se bo taisti čudež zgodil tudi nad Vami!" Zopet veselost med mladiči. "Kakšen čudež se je pa zgodil, da bi se mogel tudi nad menoj zgoditi?" "Vidite, gospod, pred leti je tu dobil nek človek svojo pamet nazaj, ki je bil skoro tako prismojen, kakor ste vi!" Če so se gospodeki še smejali temu odgovoru, ni znano. Ve se pa, da se jim kmetič smejal zadovoljno in šel svojo pot.